

DEPUNEREA DOSARULUI PENTRU INSCRIEREA LA PENSIE

Pensia se acordă la cererea persoanei îndreptățite sau a curatorului acesteia, depusă personal ori prin mandatar desemnat prin procură specială.

Cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de legea nr. 263/2010, se depune, începând cu data îndeplinirii acestor condiții, la **casa de pensii** în raza careia domiciliază persoana.

Pentru persoanele din domeniul apărării naționale, ordinii publice și siguranței naționale, cererea de pensionare, împreună cu actele prin care se dovedește îndeplinirea condițiilor prevăzute de prezenta lege, se depune, începând cu data îndeplinirii acestor condiții, la **casa de pensii sectorială** competentă, în funcție de ultimul loc de muncă.

Cererea de pensionare, depusă în condițiile de mai sus, **poate fi retrasă** de persoana care a depus-o, până la emiterea deciziei de pensionare.

DOVEDIREA STAGIULUI DE COTIZARE, A TIMPULUI LUCRAT ÎN GRUPE DE MUNCĂ, A SPORURILOR PERMANENTE

Dovedirea stagiului de cotizare se face cu carnetul de muncă și/sau cu adeverințe eliberate, potrivit legii, de angajatorul la care a lucrat persoana respectivă sau, după caz, de instituția care a preluat arhivele acestuia.

Adeverințe pentru grupe de muncă - Adeverințele prin care se atestă faptul că în anumite perioade, anterioare datei de 1 aprilie 2001, persoanele și-au desfășurat activitatea în locuri de muncă încadrate în grupele I și/sau a II-a de muncă, se întocmesc potrivit modelului prevăzut de lege, numai pe baza documentelor, verificabile, aflate în evidențele angajatorilor sau ale deținătorilor legali de arhive. Pentru a fi valorificată, adeverința se completează în mod obligatoriu la toate rubricile prevăzute.

Angajatorii sau alți deținători legali de arhive sunt obligați să elibereze aceste adeverințe, în termen de 30 de zile de la data solicitării, **fără a percepe taxe sau comisioane.**

ADEVERINȚELE prin care se dovedesc sporurile cu caracter permanent care se iau în calcul la stabilirea/recalcularea pensiilor vor cuprinde, **OBLIGATORIU**, cel puțin următoarele elemente:

- denumirea angajatorului;
- datele de identificare a persoanei;
- perioada în care s-a desfășurat activitatea, cu indicarea datei de începere și de încetare a acesteia;
- funcția, meseria sau specialitatea exercitată;
- denumirea sporurilor, procentului sau suma acordată;
- perioada în care a primit sporul și temeiul în baza căruia s-a acordat.

Angajatorii sau orice alți deținători de arhive poartă întreaga răspundere pentru legalitatea, exactitatea și corectitudinea datelor, elementelor și informațiilor pe care le înscriu, în baza documentelor deținute, în adeverințele pe care le eliberează în vederea stabilirii, recalculării sau revizuirii drepturilor de pensie.

Dovada absolvirii cursurilor de zi ale unor instituții de învățământ superior și a duratei normale a studiilor se face cu diploma însoțită de foaia matricola sau adeverința din care să rezulte forma de învățământ, durata normală și perioada studiilor.

RECALCULAREA PENSIILOR

se face în **următoarele situații:**

- atunci când pensionarul dovedește, cu acte, **situații și elemente noi, neluate în calcul** la stabilirea inițială a drepturilor de pensie: respectiv prezintă adevărinite care dovedesc sporuri, încadrarea în grupă superioară de muncă; perioade lucrate și neluate în considerare la stabilirea inițială a drepturilor din lipsa de documente doveditoare, sau perioade lucrate după data pensionării.([ART. 107 din Legea 263/2010](#) ;
- atunci când beneficiarul de pensie anticipată sau anticipată parțială **împlinește vârsta standard de pensionare** ([ART. 64 din Legea 263/2010](#));
- în cazul pensiilor de urmaș, atunci când **se modifică numărul beneficiarilor**, acestea se recalculează ([ART. 91 Legea 263/2010](#));
- în cazul în care, **pensionarul de invaliditate trece de la un grad de invaliditate la alt grad de invaliditate**, pensia acestuia se recalculează;
- în cazul în care, **pensionarul de invaliditate împlinește vârsta standard de pensionare**.

Operațiunea de recalculare constă, după caz, în: acordarea sau, dimpotrivă, eliminarea punctajului pentru stagiul potențial; modificarea punctajului acordat pentru stagiul potențial, acordarea indemnizației de însoțitor -gradul I de invaliditate; acordarea punctajului calculat pentru perioadele sau sporurile adăugate etc.

Stagiile de cotizare realizate în perioada de pensie de invaliditate gradul III se valorifică la recalcularea pensiei, odată cu trecerea de la pensie de invaliditate la pensie pentru limită de vârstă.

STABILIREA PENSIILOR INTERNAȚIONALE

În relațiile dintre statele membre s-au aplicat prevederile Regulamentelor (CEE) nr. 1408/71 și 574/72, până la data de 30 aprilie 2010, înlocuite, începând cu data de 1 mai 2010, de Regulamentul (CE) nr. 883/2004 și de Regulamentul (CE) nr. 987/2009. În relația cu statele Spațiului Economic European (Liechtenstein, Norvegia, Islanda) și cu Elveția Regulamentele (CE) nr. 883/2004 și 987/2009 sunt aplicabile începând cu 01.06.2012, respectiv 01.04.2012.

Unde se depune cererea de pensionare comunitară ?

Dacă domiciliați pe teritoriul unui alt stat membru **trebuie să depuneți cererea de pensie la instituția de asigurări sociale de la locul de domiciliu**, care va face toate demersurile către instituția competentă din România, nefiind necesară deplasarea dvs. în România, în acest scop.

Documente care trebuie anexate cererii de pensie comunitară

Cererea va fi însoțită de toate documentele prevăzute de legislația română în vederea acordării drepturilor de pensie.

Potrivit prevederilor legale în vigoare, în cazul în care nu sunteți în posesia documentelor de vechime în muncă, este necesar să vă adresați, **în nume propriu**, foștilor angajatori sau deținătorilor de fonduri arhivistice, în vederea obținerii lor.

Pentru depunerea cererii pentru acordarea prestațiilor de pensie în România, persoana interesată trebuie să îndeplinească formalitățile cerute de legislația română în vigoare și să furnizeze toate informațiile relevante și documentele justificative: **carnet de muncă; adeverință/e de vechime în muncă; adeverință/e privind condițiile de muncă deosebite/speciale; diplome de studii superioare; livret militar; acte de stare civilă; cod de asigurare socială; orice alte acte necesare categoriei de pensie solicitate.**

Persoanele care nu se află în posesia carnetului de muncă vor solicita eliberarea de adeverințe de vechime în muncă fostelor unități angajatoare sau deținătorilor arhivelor acestora,

CALCULAREA PENSIILOR INTERNAȚIONALE

Conform art.46 din Regulamentul 1408/71, casa teritorială de pensii calculează două pensii (dublu calcul) :

- **pensie națională** – prin valorificarea doar a stagiului de cotizare realizat în România ;
- **pensie comunitară** – luând-se în considerare perioadele de asigurare realizate de solicitant în toate statele membre.

După efectuarea dublului calcul (cel al pensiei naționale și cel al pensiei comunitare) se compară cele două pensii și se acordă pensia stabilită în quantum mai avantajos.

Pensia națională se calculează potrivit prevederilor legislației române în vigoare (Legea 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice), valorificându-se exclusiv stagiul de cotizare realizat în România.

La stabilirea **pensiei comunitare** se aplică regulile de totalizare, fiind luate în considerare perioadele de asigurare realizate în toate statele membre ale Uniunii Europene și ale Spațiului Economic European, respectiv :

- stagiul de cotizare realizat în România
- perioadele de asigurare sau echivalente acestora realizate de solicitant în celelalte state membre,

Stabilirea pensiei comunitare se realizează în **doua etape** :

- se calculează **pensia teoretică**, prin luarea în considerare a totalului perioadelor de asigurare
- se calculează pensia efectivă (proratizată, proporționalizată) aferenta perioadelor de asigurare realizate în România.

Pensia teoretică se stabilește utilizându-se formula de calcul stabilită de prevederile Legii 263/2010, ținând cont de totalul perioadelor de asigurare (stagiul de cotizare realizat în România și perioadele de asigurare realizate în celelalte state membre).

Pensia efectivă, aferentă stagiului de cotizare realizat în România, se obține prin înmulțirea pensiei teoretice cu raportul dintre stagiul de cotizare realizat în România și perioadele de asigurare realizate în toate statele membre.

După efectuarea calculului pensiei naționale și cel al pensiei comunitare, se compară cele două pensii și se acordă pensia stabilită în quantum mai avantajos.

Dacă solicitantul nu îndeplinește condițiile de acordare a unei categorii de pensii utilizându-se exclusiv stagiul de cotizare din România, nu se mai efectuează un dublu calcul, ci se determină numai pensia comunitară.

În cazul persoanelor care au domiciliul pe teritoriul altui stat și care au o pensie mai mică decât plafonul de 350 lei, nu se aplică dispozițiile referitoare la indemnizația socială minimă garantată. (fosta pensie socială minimă garantată).

Persoanele care au desfășurat, respectiv desfășoară activități profesionale în alte state membre pe perioada în care beneficiază de drepturi de pensie națională din sistemul public de pensii din România pot solicita **revizuirea** acestora, prin luare în considerare a perioadelor de asigurare realizate conform legislației altui stat membru.